

Återkoppling från stödjande miljörevision 2024

Förskoleförvaltningen

Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning
2024-09-27

Inledning

Syftet med miljörevisionen är att stödja och hjälpa er i ert systematiska miljöarbete samt stämma av att bestämmelserna i Göteborg Stads anvisning för systematisk miljöledning¹ (härefter kallad *anvisningen*) följs.

Stadens gemensamma miljöledningssystem ska stärka miljö- och klimatarbetet och göra det enklare för stadens förvaltningar och bolag att arbeta systematiskt och samordnat. Miljöledningssystemet är ett viktigt arbetssätt för att staden ska kunna nå målen i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030.

Årets miljörevision omfattar:

- Enkät svar, frågor om nuläge inför miljörevisionerna 2024
- Verksamhetsbesök
- Skriftlig återkoppling

Inriktning på årets miljörevision är:

- Hur miljöarbetet är integrerat i ordinarie styrning
- Resurser och kompetens för miljöarbetet
- Påverkan på målen i miljö- och klimatprogrammet

I denna återkoppling redovisar miljöförvaltningen sin bedömning av ert systematiska miljöarbete samt eventuella förslag på förbättringar som diskuterades vid miljörevisionen.

¹ [Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/goteborgs-stads-anvisning-for-systematisk-miljoledning)

Verksamhetsbesök

Datum	2024-09-17
Plats	Gamlestads Torg 5
Miljörevisionen genomfördes av	Nadia Kretschmann, miljöutredare på miljöförvaltningen Ingrid Bohlin, miljöutredare på miljöförvaltningen
Närvarande från verksamheten	Från ledningen: Johan Olofsson, direktör Ulf Högberg, avdelningschef; ekonomi, fastighet, säkerhet och miljö Från avdelningen förskola: Lotta Lundqvist, verksamhetschef Centrum 2 Från internservice: Jessica Ahlzén, verksamhetsutvecklare Britt-Marie Ekblad, verksamhetsutvecklare Från avdelningen fastighet, säkerhet och miljö: Tamara Tesanovic, verksamhetschef; fastighet, säkerhet, miljö Daniela Fjellman, utvecklingsledare miljö Monika Carlsson, utvecklingsledare miljö

Bedömning

Förskoleförvaltningen bedöms delvis ha ett systematiskt miljöarbete enligt anvisningens bestämmelser.

Förskoleförvaltningen har en ny organisation från januari 2024 vilket innebär att det är först efter årsskiftet som de insatser som har gjorts sedan förra årets miljörevision kan visa resultat. Ett viktigt steg för förvaltningens miljöarbete är att nämnden har antagit en miljöplan som tydligt fördelar ansvaret för miljöarbetet. Miljöplanen innehåller tre specifika mål som fokuserar på avfall, återbruk och livsmedel.

För att effektivare driva arbetet mot målen i miljöplanen har det beslutats att en samordnande funktion för återbruk ska tillsättas för att effektivisera arbetet. Måltidsorganisationen har redan ett relativt ambitiöst miljötank och ett nära samarbete mellan utvecklingsledare miljö och verksamhetsutvecklare för intern service finns redan. För avfallsområdet finns det i dagsläget ingen med motsvarande roll som för återbruk

(ska tillsättas) och livsmedel (verksamhetsutvecklare intern service). För att effektivisera arbetet inom avfallsområdet skulle en roll som samordnar avfallsfrågor och som kan stötta samt underlätta rektorens ansvar vara en bra investering. Erfarenhet visar att det finns stora kostnadsbesparingar med att till exempel förbättra avfallssorteringen samt se över avtalen med avfallsleverantörerna så att de är uppdaterade.

Arbetet för att integrera miljöfrågorna i den ordinarie styrningen fortsätter. En av de stora utmaningarna är att nå ut med miljöfrågorna till alla berörda i en så stor organisation.

Ett utvecklingsområde är att tydligare knyta ihop arbetet med den direkta miljöpåverkan, som avfall, återbruk och livsmedel, med den indirekta miljöpåverkan att genomföra utbildning av barnen. Det kan bidra till att stärka den indirekta miljöpåverkan i det dagliga arbetet som pedagogerna har med barnen.

Hur miljöarbetet är integrerat i ordinarie styrning

En av de förbättringar som gjorts sedan förra miljörevisionen är att miljöfrågorna mer ingår i den ordinarie styrningen med planering och uppföljning i årsrapporten. De tre miljömålen i miljöplanen och tillhörande indikatorer finns i nämndens verksamhetsplan, som är inlagd i Stratsys. Aktiviteterna för att nå målen finns beskrivna i övriga relevanta verksamhetsplaner. Miljöfrågorna ingår i riskbedömningen för att identifiera och hantera potentiella miljörisker.

För att följa upp rektorens arbete så genomförs årligen kvalitetsdialoger inom tre områden. I dagsläget ingår inga frågor om miljö.

Resurser och kompetens för miljöarbetet

Förskoleförvaltningen har två utvecklingsledare miljö som fokuserar på att driva miljöfrågor framåt och implementera hållbara lösningar. En tvärgrupp bestående av nyckelpersoner från centrala avdelningar som till exempel IT, vaktmästeri, måltid med flera arbetar för att driva på miljöfrågorna inom organisationen.

Förvaltningen arbetar med en ledarskapsplattform som ska lanseras 2025 och gör en översyn av vilken kompetens som alla chefer ska ha. Det handlar om att skapa rätt förutsättningar för cheferna att leverera på sina uppdrag. Miljöområdet bör vara en del i denna plattform.

En resurs kommer att tillsättas som ska arbeta med återbruk, vilket ytterligare stärker organisationens arbete för hållbarhet och resurseffektivitet.

Påverkan på målen i miljö- och klimatprogrammet

Förskoleförvaltningen påverkar genom sina stora volymer av livsmedel både naturen- som klimatmålen. Måltidsorganisationen arbetar aktivt med att minska klimatpåverkan från livsmedel. I ett mindre pilotförsök pågår arbete med att mäta tallrikssvinnet. Full implementering kräver ett större samarbete mellan intern service och pedagogerna. Måltid har svårare att arbeta med att öka andelen ekologiska livsmedel på grund av sparkrav.

Traditionen inom förskolan är att arbeta med natur och odling, så kallad naturpedagogik, men det finns inget systematiskt arbete för att ge förutsättningar för att alla förskolor ska

arbeta pedagogiskt med till exempel biologisk mångfald. Det är viktigt att fånga upp de förskolor som inte gör detta för att öka likvärdigheten för barnen.

Rekommendationer för fortsatt arbete

- Tillsätt en roll som samordnar avfallsfrågor för att effektivt hantera och minska avfall och dess kostnader inom organisationen.
- Arbeta med att implementera livsmedelsmålets del om tallrikssvinn i förskolorna och ta fram åtgärder för att nå målet.
- Utveckla och förtydliga kopplingen mellan arbetet med miljöplanen och arbetet utifrån läroplanen för att integrera den direkta (till exempel avfall, återbruk och livsmedel) och indirekta miljöpåverkan (utbildningen) i förskolorna. Använd förskolans lärmiljö i det dagliga arbetet som pedagogerna har med barnen.
- Inkludera miljöfrågor i kvalitetsdialoger för att säkerställa att miljöaspekter beaktas i alla delar av verksamheten.
- Inkludera miljö i ledarskapsplattformen som tas fram, för att skapa bättre förutsättningar för cheferna att arbeta med miljöfrågor.
- Utvärdera om organisationen svarar mot de behov som krävs för att driva miljöarbetet i tillräcklig takt för att nå miljömålen och om förvaltningen är organiserad för att effektivt driva ett systematiskt miljöarbete.